The Bodwad Sarvajanik Co-Op.Education Society Ltd.,Bodwad
Arts,Commerce and Science College,Bodwad
Question Bank

Class:- T.Y.B.A.   Sem:- VI
Subject:-मराठी GE –
Paper Name:- लोकरंगभूमी

1) लोकसाहित्य यासाठी इंग्रजी मध्ये कोणता शब्द वापरला जातो
1)फोक लोर
2)फोक लिटरेचर
3)ओरल ट्रॅडिशनल
4)यापैकी नाही

2)लोक हा शब्द कोणत्या अर्थाने प्रचलित आहे
1)लोकांचा समूह 2)लोक भाषा 3)लोकवाङ्मय

3)शाब्द आणि शारीर कृती या सर्व क्रियांना काय म्हटले जाते?
1)लोकसाहित्य
2)लोक भाषा
3)लोकवाङ्मय
4)यापैकी नाही

4)लोक कला,लोकनाट्य, लोकरंगभूमी, लोकगीत,लोकसंगीत इत्यादी परंपरेतील मौखिक म्हणजेच लिखित परंपरांना काय म्हणतात?
1)लोकसाहित्य
2)लोकभाषा
3)लोकांचा समूह
4)मौखिक परंपरा

5)कशापासून नाट्य परंपरेचा उगम झालेला आहे?
1)विधी
2)लोकांचा समूह
3)लोक भाषा
4)लोकनाट्य

6)लोकतत्त्वासाठी इंग्रजीतून कोणता शब्द वापरला जातो?
1) फोकड्रामा
2)ओरल ट्रॅडिशनल
3)लिटरेचर
4)फोक इलिमेंट

7)लोक साहित्य परंपरेत काय टिकवणे महत्त्वाचे असते?
1)परंपरेतील जुन्या जुने
2)लोकसमूह

3)लोक भाषा
4)मौखिक परंपरा

8)नागर लोकपरंपरा कोणत्या लोकजीवनाचे स्तर आढळतात?
1)आदिम लोक परंपरा
2)लोकायत लोक परंपरा
3)नागर लोक परंपरा
4)वरीलपैकी सर्व

9)आदिम लोक आणि नागर अशा लोकतत्वीय परंपरातून कशाचा वेध घेतलेला आहे?
1)विधिनाट्य
2)रंगभूमीचा
3)परंपरा जपणे
4) कीर्तन

10)लोकनाट्य रंगभूमी साठी इंग्रजीतून कोणता शब्द प्रचलित आहे?
1)फोक लिटरेचर
2)मटेरियल कल्चरल
3) फोक एलिमेंट
4) फोक ड्रामा

11)आदिवासी लोकसाहित्यात खांबदेव साठी कोणता शब्द वापरला जातो?
1)झाड 2)लाकूड 3)प्राणी 4)पर्वत

12)आदिवासी जमातीत वाघदेव हा शब्द कशासाठी प्रचलित आहे?
1)लाकूड
2)झाड
3)प्राणी
4)जमीन

13)वृक्षदेवता हा शब्द आदिवासी जमातीत कशासाठी प्रसिद्ध आहे?
1)लाकूड
2)पर्वत
3)झाड
4)प्राणी

14)देव मोगरा हा शब्द आदिवासी जमातीमध्ये कोणत्या देवते साठी वापरला जातो?
1)कंसारा माता
2)डोंगर देव
3)याहा मोगी
4)यापैकी नाही

15)डोंगर देव हा शब्द आदिवासी जमाती मध्ये कशासाठी प्रचलित आहे?
1)पर्वत-जमीन

2)झाड
3)प्राणी
4)लाकूड

16)ग्रामीण गाव गाडा आणि शेती मातीच्या संदर्भात ग्रामीण भागात कशाची स्थापना करण्यात येते?
1)ग्रामदेवता
2)कुळाचार
3)कानबाई
4)रानबाई

17)आधुनिक काळातील नाट्यसंगीत, नाट्य,प्रायोगिक नाटके काय म्हणून ओळखली जातात?
1)दलित रंगभूमीवरील नाटके
2)रिंगण नाटके
3)पथनाट्य
4)यापैकी नाही

18) महाराष्ट्रातील महानुभाव, वारकरी आणि नाथ संप्रदायात कोणती परंपरा लक्षात येते?
1)भक्तीमार्ग
2)शांती मार्ग
3)अध्यात्मिक मार्ग
4)यापैकी नाही

19)प्राचीन वाङमयात   महदंबेचे धवळे काय म्हणून प्रसिद्ध आहेत?
1)ओव्या
2)अभंग
3)काव्य
4)लग्नाची गाणी

20)संत एकनाथांचे भारूड यामध्ये कुठला विचार प्रकट झालेला आहे?
1)लोककला
2) तत्त्वज्ञान
3)प्रबोधनपर विचार
4)वरीलपैकी सर्व

21)संत एकनाथांच्या भारूडांमध्ये कुठली प्रतिक तत्वज्ञानाचा परिचय करून देतात?
1)साप
2)विंचू
3)कुत्रा
4)वरीलपैकी सर्व

22)कलगी आणि तुरा यांच्या साह्याने कोणती परंपरा सादर केली जाते?
1)शैव शाक्त
2)शंकर पार्वती
3)शिवशक्ती

4)ब्रह्म आणि माया

23)लावणीतून काय सादर केले जाते?
1)रहस्यमय कोडे
2)कहाण्या
3) कथा
4)कवन

24) 'संपादणी'तमाशातील बतावणी म्हणजे काय ?
1)बोलणे-सांगणे
2)कथन करणे
3)स्पष्ट करणे
4)वरीलपैकी सर्व

25) तमाशात कोणती वाद्य दिसून येतात?
1)डफ
2)तुने-तुने
3) झांज
4)ढोलकी
5)वरील सर्व

26) तमाशा हा शब्द लोकनाट्यात कोणत्या अर्थाने प्रचलित आहे?
1)खेळ
2)गंमत
3)मनोरंजन
4)वरीलपैकी सर्व

27)तमाशा हे काय आहे?
1)शास्त्र आहे
2)कला आहे
3)निवेदन पद्धती आहे
4)अध्यापक प्रकार आहे

28)तमासगीर हा कोण असतो?
1)कलावंत
2)नामवंत
3)निष्ठावंत
4)अभिनेता

29)संतांनी तमाशाला कोणत्या गुणांचे वस्तीस्थान म्हटले आहे?
1)तामस गुणांचे
2)रागिट गुणांचे
3)रौद्र रूपाचे
4)वीर रसाचे

30)लोकनाट्य या शब्दातील नाट्य म्हणून कोणता प्रकार रूढ झाला?
1)पथनाट्य
2)रिंगण नाट्य
3)तमाशा
4)वरीलपैकी नाही

31)तमाशा हा मूळ शब्द कोणत्या भाषेचा आहे?
1)उर्दू
2)फारसी
3)अरबी
4)पर्शियन

32) पर्शियन भाषेत तमाशाचा अर्थ काय सांगितलेला आहे?
1)आश्चर्यकारक दृश्य
2)विस्मयकारी
3)मौज प्रधान -आनंद देणारे दृश्य
4)वरीलपैकी सर्व

33)संत ज्ञानेश्वरांनी ज्ञानेश्वरीत कोणता शब्द वापरलेला आहे?
1)तमाशा
2)पवाडा
3)पथनाट्य
4)रिंगण नाट्य

34) संत नामदेवांच्या भारूडांमध्ये कोणत्या शब्दांचा वापर आढळतो?
1)अरबी
2)फारसी
3)उर्दू
4)वरीलपैकी सर्व

35)संत एकनाथ महाराजांनी कशावर भारुड केलेले आढळत नाही?
1)जोगवा
2)गोंधळी
3)तमाशा
4)विंचू

36)लावणी साठी कोणता काळ महत्वाचा मानला जातो?
1) 1750 ते 1770
2) 1780 ते 1790
3) 1740 ते 1760
4) वरीलपैकी नाही

37) 1674 मध्ये छत्रपती शिवाजी महाराजांचा राज्याभिषेक झाला त्या वेळेला कोणत्या शाहिरांनी शाहिरी परंपरेतून हिंदी मराठी सुर उमटवला?

1)कवी भूषण
2)शाहीर आनंद फंदी
3)होनाजी बाळा
4)यापैकी नाही

38) तमाशाची ढोलकी कोणत्या मिश्रणातून तयार झाली?
1)नंदी वाल्याचा ढोल
2)कोल्हाटीणीचे ढोलके
3) वरीलफपैकी दोन्ही
4)वरील पैकी दोन्ही नाही

39)कोणत्या कालखंडामध्ये तमाशाचा खेळ रंगत गेला?
1)शिव कालखंड
2)पेशवाई कालखंड
3)यादव कालखंड
4)बहामनी कालखंड

40)कोणत्या सण-उत्सव प्रसंगी पेशवाई कालखंडामध्ये
लावणी तमाशे उत्साहात होऊ लागले?
1)शिमगा
2)दिवाळी
3)दसरा
4)यापैकी नाही

41)पेशवे काळात कोणत्या लावणी कारांचे फड गाजू लागले?
1)आनंद फंदी
2)रामजोशी
3)हैबती-होनाजी-बाळा
4)सगनभाऊ
5)वरीलपैकी सर्व

42)पेशवाई काळामध्ये लावणी कोणत्या नवीन पद्धतीने कीर्तीमान होऊ लागली?
1)आध्यात्मिक परंपरा
2)भक्ती तत्त्वज्ञान
3)लढवय्या वीरांचे कीर्तीमान
4) वरीलपैकी सर्व

43) कोणत्या काळात तमाशा बहरास आला? **1)पेशवेकाळात**
2)यादव काळात
3)बहामनी काळात
4)शिवकाळात

44)गण आल्यानंतर तमाशात कशाचे आगमन झाले? **1)गवळण**
2)शृंगार

3)लावणी
4)यापैकी नाही

45) तमासगीर कलावंतांना कोणी आश्रय दिला? 1**)बडोद्याचे महाराज सयाजीराव गायकवाड** 2)छत्रपती शाहू महाराज
3)पेशवे महाराज
4)यापैकी नाही

46) 1843 साली विष्णुदास भावे यांनी काय सुरू केले?
1)तमाशा
2)नाटक
3)पोवाडा
4)यापैकी नाही

47)1960 च्या नंतर तमाशात कशाचे आगमन झाले?
1)वगनाट्य
2)कथानक
3)लोकनाट्य
4)वरीलपैकी सर्व

48) तमाशाच्या मंचावर सुरुवातीला काय वाजवले जाते?
1) ढोलकी
2)तुने
3)वाद्यांचे तोडे
4)यापैकी नाही

49) रागदारी गायनासाठी काही फडांमध्ये कोणत्या वाद्यांची साथ संगत केली जाते?
1)सारंगी
2)दिल रूबा
3)सनई-बासरी
4)वरीलपैकी सर्व

50) लावणी याचा अर्थ काय सांगितलेला आहे?
1)रूपाची लावणी
2)लावण्य
3) शृंगार
4)वरीलपैकी सर्व

51)लावणी हा कशाचा प्रकार आहे?
1)गीत प्रकार
2)काव्य प्रकार
3)भक्ती प्रकार
4) यापैकी नाही

52)लावणीकार हा कोण असतो?
1)कलावंत
2)तमासगीर
3)अभिनेता
4)यापैकी नाही

53)तमाशाचा फडाचा कर्ता कोण असतो?
1)लावणीकार
2)कलावंत
3)तमासगीर
4)वाद्य वाजवणारे

54)लावणीकार हा काय म्हणून ओळखला जातो?
1)शीघ्र कवी
2)प्रासंगिक कवी
3)शाब्दिक कवी
4)यापैकी नाही

55)शीघ्र कवी आपल्या लावणीत कोणती यमक रचना बनवायचा प्रयत्न करत असतो?
1)घाट
2)माट
3)थाट
4)वरीलपैकी सर्व

56)लावणी ची रचना कोण करत असतं?
1)शाहीर 2)कवी 3)कलावंत 4)अभिनेता

57) लावणी या शब्दाचा सुलभ अर्थ काय आहे?
1)शब्दांची एकापुढे एक लावण
2)जुळणी
3)जडण-घडण करणे
4)वरील पैकी सर्व

58)तमाशा संगीताला खऱ्या अर्थाने कोणी जिवंत ठेवले असं नामदेव वटकर म्हणतात?
1)महार
2)मांग
3)खालच्या जातीतील लोक
4)वरीलपैकी सर्व

59)लावणी लिहिणारे कोणत्या दोन शाहिरांना ब्राम्हण समाजाने वाळीत टाकले होते?
1)रामजोशी
2)पठ्ठे बापूराव
3)वरीलपैकी दोन्ही
4)वरील दोन्ही नाही

60)रामजोशी,पठ्ठे बापूराव यांनी कोणाच्या घरी जाऊन काम केले?
1)महार
2)मांग
3)चांभार
4)जोशी

61)चढ्या आवाजात, ढाल्या सुरातल्या लावणीला कोणते नाव पडले?
1)मांग लावणी
2)महारी लावणी
3)खालच्या जातीतली लावणी
4) जोशी लावणे

62)बालेघाटी लावणी यात कशाचे सादरीकरण केले जाते?
1)दुःखाचे
2)भावनेचे
3)वरीलपैकी दोन्ही
4)वरील पैकी दोन्ही नाही

63)आनंद फंदी यांचा कोणता कटाव प्रसिद्ध आहे? **1)बिकट वाट वहिवाट**
2)मला आणा कोल्हापुरी साज
3)सोळावं वरीस धोक्याचं
4)मराठी कथात्म लावणी

64)शाहीर बाबूखान दरवेशी यांच्या कोणत्या लावण्या प्रसिद्ध आहेत?
1)मला आणा कोल्हापुरी साज
2)सोळावं वरीस धोक्याचं
3)कानवल्याची लावणी
4)वरीलपैकी सर्व

65)शाहीर मारुती बाळा यांची कोणती लावणी आहे? **1)32 नख-याची लावणी**
2)लावणी म्हशीची
3)मला आणा कोल्हापुरी साज
4)सोळा वरीस धोक्याचं

66)तमाशाच्या प्रयोगशील लोकनाट्यसाठी किती कलावंत किमान आवश्यक आहे?
1)आठ दहा
2)चार-पाच
3) दोन-तीन
4) तीन-चार

67) नर्तकी या संस्कृत शब्दापासून तमाशात कोणता शब्द रूढ झाला?
1)नाची
2)नर्तकी
3)कथ्थक

4)यापैकी नाही

68) तमाशातील वग या शब्दाचा उच्चार कशावरून आलेला आहे?
1)ओघ
2)वगनाट्य
3)ढब
4)तमाशा

69)सोंगाड्या हे पात्र कशासाठी असते?
1)संवादफेक
2)नाचण्यासाठी
3)अभिनयासाठी
4)यापैकी नाही

70)तमाशात सोंगाड्या कशासाठी असतो?
1)विनोदासाठी
2)लावणीसाठी
3)नाचण्यासाठी
4)यापैकी नाही

71) सोंगाड्या हे पात्र कसे असते?
1) बहुरूपी
2)बहुरांगी
3)बहुकलाकुसरी
4)वरीलपैकी सर्व

72)शाहिरी परंपरेत कोणते दोन पक्ष असतात?
1) शिव-शक्ती
2)प्रकृती-पुरुष
3)कलगी-तुरा
4)वरीलपैकी नाही

73)खानदेशात कोणाचा तमाशा लोकप्रिय झाला होता?
1)बसंती महारीण
2)नथू-कथु
3)वडतीवाले रसूल भाई पिंजारी
4) यापैकी नाही

74)खानदेशातील स्थानिक वीर देवता कोणत्या?
1)मुंजोबा 2)बिरोबा 3)खंडोबा 4)भैरवा 5) वरील सर्व

75)वाघोड, तालुका रावेर,जिल्हा जळगाव येथे सिताराम तुकाराम मुंजोबाची यात्रा माघ महिन्यातल्या कोणत्या सोमवारी भरते?
1) पहिल्या

2)दुसऱ्या
3)चौथ्या
4)पाचव्या

76)यावल तालुक्यातील अट्रावल या गावी कोणत्या स्थानिक देवतेची यात्रा भरते?
1)विठोबा
2)खंडोबा
3)भैरोबा
4)मुंजोबा

77) मुंजोबाचे ठाणे कोणाच्या पारावर असते?
1)वडाचा
2)पिंपळाचा
3)निंबाचा
4)उंबराचा

78)खानदेशात ग्रामदेवतांची यात्रा केव्हा ओसरते?
1)सकाळी
2)दुपारी
3)सायंकाळी
4)रात्री

79)यात्रेनिमित्त गावात कशाची पर्वणी असते?
1) तमाशा
2)विधी पुजा
3)तखत राव
4)यापैकी नाही

80)तखत रावांना ज्याठिकाणी नटवलेले असते, सजवलेले असते त्यात एक वर्तुळ तयार होते त्याला काय म्हणतात?
1)रिंगण
2)वानगी
3)शहारा
4)यापैकी नाही

81)तखत राव पूर्वी कशावरून सजविला जात होता? **1)गाडी बैल**
2)ट्रॅक्टर
3)ट्रक
4)यापैकी नाही

82)तखत रावाच्या मिरवणुकीला काय म्हणतात?
1)बारा गाड्या
2)शोभायात्रा
3)पूजा विधि

4)यापैकी नाही

83)लोकनाट्य रंगभूमीची प्राचीन परंपरा कोणती? 1)तमाशा
2)खडीगंमत
3)वगनाट्य
4)लोकनाट्य
5)वरीलपैकी सर्व

84)सत्यशोधक विवाह पद्धती कोणी प्रचलित केली?
1)छत्रपती शिवाजी महाराजांनी
2)महात्मा फुलेंनी
3)छत्रपती शाहू महाराजांनी
4)डॉक्टर बाबासाहेब आंबेडकर

85)जलसा या शब्दाचा उर्दू-फारसी अर्थ काय
1)जुलूस
2)यात्रा-जत्रा
3)जल्लोष
4)वरीलपैकी सर्व

86)सत्यशोधकी जलसा कोणी तयार केला?
1) महात्मा फुले
2)अण्णाभाऊ साठे
3)बाबासाहेब आंबेडकर
4)यापैकी नाही

87)तमाशाचे रूपांतर जल्लोषात कोणी केले?
1)बाबासाहेब आंबेडकर
2)छत्रपती शाहू महाराज
3)महात्मा फुले
4)अण्णाभाऊ साठे

88)पहिला सत्यशोधकी जलसाकार कोण आहे?
1)माधवराव पाटील
2)क्षिरसागर चांगदेव
3)मुकुंदराव पाटील
4)भीमराव महामुनी

89)सत्यशोधकांची वृत्तपत्रे कोणती?
1)दीन बंधू
2)दीन मित्र
3)वरीलपैकी दोन्ही
4)वरीलपैकी दोन्ही नाहीत

90)भीमराव महामुनी यांनी किती वर्ष जलसा चालवला?
1)दहा-पंधरा
2)पंधरा-वीस
3)पाच-दहा
4)यापैकी नाही

91)यादव रावांच्या जलसा समूहात कोणत्या जातीची विधवा मुलगी होती?
1)महार
2)मांग
3)ब्राह्मण
4)चांभार

92)यादवांच्या जल्लोषात ब्राह्मण मुलगी कशासाठी दाखल झाली होती?
1) तिला केशवपन नको होते
2) तिला घरातून हाकलून दिले होते
3)यादव रावांनी आश्रय दिला होता
4)वरीलपैकी सर्व

93)मुंजाजी पाटलाच्या जलशात नाच्या म्हणून कोण काम करत होता?
1)महार मुलगा
2)ब्राह्मण मुलगा
3)मारवाडी मुलगा
4)यापैकी नाही

94)1925 सली मुकुंदराव पाटील यांनी कोणते पुस्तक प्रकाशित केले?
1)शेतकऱ्यांचा असूड
2)सत्यशोधकी जलसा
3)शेतकऱ्यांचे मधुर गायन
4)जलसा प्रकाराची पार्श्वभूमी

95) डॉक्टर बाबासाहेब आंबेडकरांच्या प्रेरणांनी दलित रंगभूमी वर कोणता लोकसंवाद नाट्यप्रकार विकसित झाला?
1)सत्यशोधकी जलसा
2)आंबेडकरी जलसा
3)शाहिरी जलसा
4)मानवता जलसा

96)चळवळीचा प्रचार आणि प्रसार करण्यासाठी जलसा कोणत्या माध्यमातून समोर आला?
1) परंपरा
2)परिवर्तन
3)नवता
4)वरीलपैकी सर्व

97)आंबेडकरी चळवळीचा प्रभाव कोणत्या कालखंडात वाढला?
1) 1925-1956
2)1940 ते 1960
3)1955-1960
4)1940-1980

98)म. फुले यांच्या परीवर्तनानंतर कोणत्या चळवळीला प्रारंभ झाला?
1)सत्यशोधकी चळवळ
2)आंबेडकरी चळवळ
3)जलसा
4)पोवाडा

99)प्रबोधन नाट्यातील एक महत्त्वाचा भाग म्हणजे काय?
1) आंबेडकरी जलसे
2)शाहिरी
3)शिवाजी महाराजांवरील पोवाडे
4)यापैकी नाही

100)आंबेडकरी जलसे कशासाठी महत्त्वपूर्ण ठरतात?
1) बुद्धाचा धम्म
2)बाबासाहेबांचा मानव मुक्तीचा मार्ग
3)नकार विद्रोह यातून आपल्याला मिळणारा न्याय
4)वरीलपैकी सर्व

101)लोककला सादर करण्याचे पारंपरिकपारंपारिक ठिकाण कोणते असते?
1)ओटा
2)पटांगण
3)चौकातील मोकळी जागा
4)वरील सर्व

102)पारंपारिक लोक रंगभूमीचे खरे उपासक कोण आहेत?
1)पोतराज-वासुदेव
2)बहुरूपी-डोंबारी
3)गारोडी
4)वरील सर्व